

STJEPAN IVŠIĆ

13. VIII. 1884—14. I. 1962

Dne 14. januarja je umrl v Zagrebu dr. Stjepan Ivšić, redni profesor slovan-ske primerjalne gramatike na filozofski fakulteti v Zagrebu, splošno priznan strokovnjak na področju srbskohrvatske dialektologije, akcentologije, starejše hrvatske književnosti, tekstologije in primerjalnega slovanskega jezikoslovja.

Hrvatska in jugoslovanska znanost o jeziku je z njegovo smrtjo izgubila vsestranskega, zaslužnega in lucidnega delavca.

Skoraj šestdeset let je profesor Ivšić neutrudno proučeval tista lingvistična in filološka področja, ki so bila pri nas najmanj raziskana in ki so se glede na specifičnost svoje problematike pokazala pereča ne samo v okviru napredka hrvatske in jugoslovanske znanosti, marveč prav tako v okviru celotne slovan-ske filologije.

Njegova zgodnja dela *O šaptinovačkom narječju* (1907) in *Današnji posavski govor* (1907) veljajo še danes za vzor hrvatske in srbske dialektologije. Njegove razprave *Akcentat u gramatici Matije Antuna Reljkovića*, *Akcentat u gramatici Ignjata Alojzija Brlića*, *Prilog za slavenski akcentat in Jezik Hrvata kajkavaca* vsebujejo rezultate, ki so postali aksiomatični. Hrvatske in srbske dialekte je smatral za celovite, zaokrožene sisteme na različnih razvojnih stopnjah in s tem sijajno pojasnil enotno akcentsko skupnost štokavskega, kajkavskega in čakavskega dialektu ter izčrpno prikazal tri osnovne štokavske in čakavske akcente, njihova prehajanja in spremembe. Njegov sistem se kompletno vključuje v komparacije o čakavski, štokavski, ruski in litavski akcentuaciji, razprava *Jezik Hrvata kajkavaca* pa je bila s svojo akcentsko tipologijo še en dokaz o koristnem funkcioniranju njegovega sistema in njegove znanstvene metode.

S svojo že prislovično temeljitostjo, znanstveno akribijo in z žarom pravega znanstvenika se je profesor Ivšić posvetil področju glagolskih spomenikov in je opravil temeljna raziskovanja glagolske prosvetne, apokrifne in hagiografske književnosti od 12. do 16. stoletja (*»Čistilište sv. Patricija«* u hrvatskom glagoljskom tekstu 15. stoljeća, *Dosad nepoznati hrvatski glagoljski prijevodi iz staročeškog jezika*, in številne druge razprave).

V zadnjih letih se je vrnil k fonetičnim in akcentskim vprašanjem (Osnovna hrvatska kajkavska akcentuacija u Pergošića, *Iz naše akcenatske i dijalekatske problematike*) in je ponovno dokazal svojo nenadomestljivo izvirnost pri uporabljanju znanstvenih metod.

Niti od daleč nismo omenili vsega, kar je profesor Ivšić storil za našo znanost. Opus njegovih razprav, študij, prikazov in ocen je dosegel število 117, bil je urednik devetih strokovnih časopisov in znanstvenih edicij, a na filozofski fakulteti v Zagrebu je vzgojil v letih od 1913 do 1961 vse generacije slavistov.

Njegova izguba je za našo znanost naravnost nenadomestljiva. V. Kalenić